

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. dotyczące stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa”

[COM(2018) 398 final – 2018/0222 (NLE)]

(2019/C 110/09)

Sprawozdawca: **Jorge PEGADO LIZ**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 12.7.2018
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	21.11.2018
Data przyjęcia na sesji plenarnej	12.12.2018
Sesja plenarna nr	539
Wynik głosowania	205/3/4
(za/przeciw/wstrzymało się)	

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES w pełni przyjmuje do wiadomości wniosek dotyczący rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. dotyczącego stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (COM(2018) 398 final), którego celem jest dodanie dwóch nowych kategorii do rozporządzenia upoważniającego Komisję do przyjęcia wyłączeń grupowych (rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 ⁽¹⁾ z dnia 13 lipca 2015 r.).

1.2. EKES uważa, że wniosek ten jest konieczny i aktualny w kontekście szeregu nowych wniosków, zwłaszcza tych dotyczących kolejnych wieloletnich ram finansowych, ponieważ jest on niezbędnym instrumentem skutecznego funkcjonowania wielu środków przewidzianych w nowych inicjatywach. Wniosek ten w decydujący sposób przyczynia się do zapewnienia Komisji ważnej roli w wyborze wspieranych finansowo projektów zgodnie ze wspólnym interesem UE oraz do tego, że wsparcie publiczne będzie w pełni przejrzysty sposób uzupełniać inwestycje prywatne.

1.3. EKES zgadza się zatem z nowym wnioskiem Komisji i popiera go. Uważa również za właściwe zachęcanie zainteresowanych stron do przestrzegania wytycznych kodeksu najlepszych praktyk.

2. Wniosek Komisji

2.1. W dniu 6 czerwca 2018 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. dotyczące stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa ⁽²⁾ w ramach szeregu nowych wniosków dotyczących w szczególności kolejnych wieloletnich ram finansowych (WRF) ⁽³⁾.

2.2. Biorąc pod uwagę, że celem tego wniosku jest poprawa interakcji między niektórymi unijnymi programami finansowania, w szczególności programem COSME i „Horyzont Europa” czy programem „Cyfrowa Europa”, nowym funduszem InvestEU i wspieraniem europejskiej współpracy terytorialnej i przepisów dotyczących pomocy państwa, powinien on umożliwić ukierunkowane zmiany w istniejących zasadach pomocy państwa, tak aby finansowanie publiczne państw członkowskich – w tym europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne objęte zarządzaniem na szczeblu krajowym – oraz fundusze unijne, którymi zarządza Komisja na szczeblu centralnym, mogły być łączone w sposób jak najbardziej płynny, bez zakłócania konkurencji na rynku UE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 1.

⁽²⁾ COM(2018) 398 final.

⁽³⁾ COM(2018) 321 final z dnia 2 kwietnia 2018 r.

2.3. W związku z powyższym, celem wniosku jest dodanie dwóch nowych kategorii do rozporządzenia upoważniającego, co umożliwi Komisji przyjęcie wyłączeń grupowych (rozporządzenie (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r.) w oparciu o precyzyjnie zdefiniowane kryteria zgodności, które zapewniają, aby wpływ na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi był ograniczony. Dzięki przyjęciu takich wyłączeń grupowych możliwe byłoby znaczne uproszczenie procedur administracyjnych dla państw członkowskich i Komisji na podstawie jasno określonych warunków zgodności *ex ante*.

2.4. Podsumowując, Komisja proponuje zatem dodanie do art. 1 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2015/1588 dwóch następujących punktów:

xv) *na finansowanie przekazywane za pośrednictwem centralnie zarządzanych instrumentów finansowych UE lub w formie gwarancji budżetowych UE lub przez nie wspierane, w przypadku gdy pomoc polega na dodatkowym finansowaniu zapewnianym przy użyciu zasobów państwowych;*

xvi) *na projekty wspierane przez unijne programy w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej.*

3. Uwagi ogólne

3.1. W niedawno przyjętych opiniach EKES poparł nowe inicjatywy programowe Komisji, zwłaszcza w swoich opiniach dotyczących:

- a) InvestEU⁽⁴⁾;
- b) Program „Horyzont Europa”⁽⁵⁾;
- c) Sztuczna inteligencja dla Europy⁽⁶⁾;
- d) Badania naukowe i innowacje – odnowiony program europejski⁽⁷⁾;
- e) Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności⁽⁸⁾;
- f) Rozporządzenie w sprawie europejskiej współpracy terytorialnej w latach 2021–2027⁽⁹⁾;
- g) Instrument „Łącząc Europę”⁽¹⁰⁾;
- h) Wdrażanie projektów sieci TEN-T⁽¹¹⁾;
- i) Mobilność pojazdów połączonych i zautomatyzowanych⁽¹²⁾;
- j) Program „Cyfrowa Europa”⁽¹³⁾.

3.2. Wniosek Komisji jest niezbędny dla skutecznego funkcjonowania wielu środków przewidzianych w nowych inicjatywach, których listę załącza się w celach informacyjnych, ponieważ dyskusje między współprawodawcami nadal trwają, i w decydujący sposób przyczynia się do zapewnienia, by Komisja odgrywała ważną rolę w wyborze projektów i programów wspieranych we wspólnym interesie Unii oraz by pomoc publiczna uzupełniała inwestycje prywatne w pełni przejrzysty sposób.

3.3. W istocie art. 107, 108 i 109 rozdziału dotyczącego wspólnych reguł konkurencji stanowią przepisy matrycowe w akcie zasadniczym UE (TFUE) regulujące pomoc państwa.

⁽⁴⁾ ECO/474 (Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 131).

⁽⁵⁾ INT/858 (Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 33).

⁽⁶⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 51.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 73.

⁽⁸⁾ ECO/462 (Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 33).

⁽⁹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 116.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 191.

⁽¹¹⁾ TEN/669 (Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 269).

⁽¹²⁾ TEN/673 (Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 274).

⁽¹³⁾ TEN/677 (Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 292).

- 3.4. W celu stosowania rozporządzenia (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. przewidziano w nim stosowanie art. 107 i 108 TFUE do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa, niezależnie od tego, czy dotyczy ona inwestycji czy gwarancji państwowych.
- 3.5. Rozporządzenie to musi zostać dostosowane w taki sposób, aby cele określone we wniosku Komisji, który EKES w pełni popiera, mogły zostać osiągnięte.
- 3.6. EKES zgadza się zatem ze zmianami, które mają zostać wprowadzone do rozporządzenia (UE) 2015/1588 i które zostały określone we wniosku Komisji, gdyż uznaje je za niezbędne do osiągnięcia wspomnianych celów.
- 3.7. EKES wyraża również zadowolenie, że kilka dni po opublikowaniu omawianego wniosku Komisja opublikowała również „Kodeks najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa”⁽¹⁴⁾, który uchyla kodeks opublikowany w 2009 r. i włącza zawiadomienie w sprawie procedury uproszczonej⁽¹⁵⁾.
- 3.8. EKES z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę mającą na celu jak najlepsze wykorzystanie zmodernizowanych przepisów dotyczących pomocy państwa, zawartych w przedmiotowym wniosku, zapewnienie państwom członkowskim, beneficjentom pomocy i zainteresowanym stronom wskazówek dotyczących praktycznego funkcjonowania procedur pomocy państwa oraz zapewnienie, „że procedury dotyczące pomocy państwa będą tak przejrzyste, proste, jasne, przewidywalne i terminowe, jak to tylko możliwe”.
- 3.9. Wspomniany kodeks najlepszych praktyk z 2018 r. nie jest wyczerpujący i nie tworzy żadnych nowych praw. Opisuje on procedurę i dostarcza wskazówek na jej temat. Zgodnie z jego brzmieniem kodeks ten należy czytać w połączeniu ze wszystkimi innymi wcześniej przyjętymi przepisami.
- 3.10. Jego głównym celem jest promowanie współpracy zainteresowanych stron z Komisją podczas kontroli oraz ułatwienie zrozumienia procedury dla przedsiębiorstw i państw członkowskich.
- 3.11. Usprawnia on również procedurę rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa, zobowiązując skarżących do wykazania naruszonego interesu, gdy tylko zostanie złożony formularz skargi, oraz określając orientacyjne terminy rozpatrywania skarg.

Bruksela, dnia 12 grudnia 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁴⁾ Komunikat Komisji C(2018) 4412 final z dnia 16 lipca 2018 r.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 136 z 16.6.2009, s. 13.